

**ผลการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน ครั้งที่ ๑๙
และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสกระทรวงการคลังอาเซียน**

19th ASEAN Finance Ministers' Meeting (AFMM) and ASEAN Finance Deputies' Meeting (AFDM)

การประชุม AFDM เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ และการประชุม AFMM ครั้งที่ ๑๙ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย มีรายละเอียด ดังนี้

๑. รายงานเศรษฐกิจโดยสถาบันการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Institutions: IFIs)

สถาบันการเงินระหว่างประเทศที่นำเสนอรายงาน ได้แก่

๑.๑ ธนาคารโลก (World Bank) เสนอรายงาน ๒ เรื่อง คือ (๑) บทบาทของนโยบายการเงินการคลัง (The Role of Fiscal and Monetary Policies) สรุปได้ว่า เศรษฐกิจอาเซียนยังมีความแข็งแกร่งจากการใช้จ่ายภาคเอกชน และการลงทุน แต่การเติบโตที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เป็นการเติบโตที่ไม่เสมอภาค จึงจำเป็นต้องดำเนินนโยบายที่สนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำธุรกิจ โดยเฉพาะสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การศึกษาที่มีคุณภาพ และการประกันสุขภาพเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งธนาคารโลกได้เสนอแนะว่าควรมียุทธศาสตร์ในการกระจายทรัพยากรที่มีอยู่ไปสู่ผู้มีรายได้น้อย รวมทั้งการให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา (Public-Private Partnership: PPP) และ (๒) ประโยชน์จากการประสานความร่วมมือด้านภาษีในภูมิภาค (Benefits from Regional Tax Harmonization) โดยพบว่ากรณีที่ประเทศสมาชิกแข่งขันลดอัตราภาษีจะเป็นช่องทางให้บริษัทข้ามชาติหลีกเลี่ยงการเสียภาษีบางส่วนและมีการส่งผ่านราคา (Transfer Pricing) และทำให้ประเทศเสียประโยชน์จากการเก็บภาษีได้ลดลง ดังนั้นจึงเสนอแนะให้มีการประสานความร่วมมือด้านข้อมูลภาษีและนโยบายภาษีเพื่อลดการแข่งขันด้านอัตราภาษีระหว่างประเทศสมาชิก

๑.๒ ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) เสนอรายงานเรื่องการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานในภูมิภาค (Regional Infrastructure Connectivity) สรุปได้ว่า อาเซียนยังต้องการเงินลงทุนเพื่อการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในสาขาพลังงาน โดยคาดการณ์ว่าในระหว่างปี ๒๕๕๓ - ๒๕๖๓ อาเซียนจะต้องใช้เงินลงทุนในเรื่องดังกล่าวประมาณปีละ ๑ แสนล้านเหรียญสหรัฐ และต้องใช้เงินลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเชื่อมโยงในภูมิภาคเพิ่มอีกประมาณปีละ ๔๓๐ ล้านเหรียญสหรัฐ

๒. ความร่วมมือภายใต้การดำเนินการของกระทรวงการคลังอาเซียน

๒.๑ กองทุนเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Infrastructure Fund: AIF) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินกู้แก่โครงการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานของอาเซียน (ASEAN Connectivity) โดยมี ADB เป็นผู้จัดการกองทุน ปัจจุบัน AIF มีเงินกองทุน ๔๘๕.๓ ล้านเหรียญสหรัฐ (หลังจากที่เมียนมาร์เข้าร่วมเป็นประเทศสุดท้าย ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๗) และให้กู้ไปแล้วร่วมกับเงินกู้ของ ADB รวม ๓ โครงการ เป็นโครงการด้านพลังงานในอินโดนีเซียและเวียดนาม และโครงการด้านการพัฒนา

ในอินโดนีเซีย ที่มีรัฐบาลค้าประกัน รวมเป็นเงิน ๑๖๕ ล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งที่ประชุมเห็นควรให้มีการใช้ กองทุน AIF ช่วยค้าประกันโครงการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public-Private Partnership: PPP) ด้วย ซึ่งในประเด็นนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของไทย ได้ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ควรพิจารณาบทบาทของ กองทุนเพิ่มเติมในการให้การสนับสนุนด้านเงินทุน (Equity) แก่โครงการนอกเหนือจากเป็นเงินกู้เพียงอย่างเดียว เพราะกองทุนสามารถได้รับผลตอบแทนในรูปรายได้ด้วย

๒.๒ ความร่วมมือด้านศุลกากร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียนทั้ง ๑๐ ประเทศ ได้ลงนามในร่างพิธีสารฉบับที่ ๗ ว่าด้วยระบบศุลกากรผ่านแดน (Customs Transit System) ภายใต้กรอบ ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกการขนส่งสินค้าผ่านแดน (ASEAN Framework Agreement on the Facilitation of Goods in Transit) เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ นอกจากนี้ ที่ประชุมเห็นชอบ ในร่างพิธีสารว่าด้วยกรอบกฎหมายเพื่อดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน (Protocol on the Legal Framework to Implement the ASEAN Single Window) ซึ่งเป็นกรอบทางกฎหมายเพื่อการ ดำเนินการ การติดต่อสื่อสาร และการประมวลผลทางอิเล็กทรอนิกส์ของธุรกรรมระหว่างระบบ National Single Window ของแต่ละประเทศสมาชิก โดยคำนึงถึงมาตรฐานสากลและแนวปฏิบัติที่ดีที่เกี่ยวข้อง ตามความตกลง ระหว่างประเทศและอนุสัญญาเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการทำให้เทคนิคและการปฏิบัติ ทางศุลกากรมีความทันสมัย โดยไม่เป็นการสร้างพันธกรณีต่อประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งนี้ อยู่ระหว่างการเวียน ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียนลงนามในร่างพิธีสารดังกล่าว ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนที่ได้ลงนามแล้ว ได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย เมียนมาร์ มาเลเซีย และไทย

๒.๓ ความร่วมมือสาขาประกันภัย รัับทราบผลการประชุมของผู้กำกับดูแลธุรกิจประกันภัยของ อาเซียน (ASEAN Insurance Regulators Meeting: AIRM) ในการพัฒนารอบการกำกับดูแลเพื่อสร้างทางเลือก ในการทำประกัน และให้ความรู้แก่ผู้บริโภค รวมทั้งรับทราบถึงแผนการดำเนินการและความคืบหน้าด้าน ASEAN Disaster Risk Financing and Insurance (DRFI) โดยระยะที่ ๑ มี Japan ASEAN Insurance Fund (JAIF) เป็นผู้สนับสนุนทางการเงินในการดำเนินการ ในการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการประกันภัย ประกอบด้วยการทำงาน ๓ ด้าน คือ (๑) จัดทำฐานข้อมูลความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติระดับชาติและ พัฒนาระบบการบริหารข้อมูลความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ (๒) ศึกษานโยบายและกฎหมาย และเอกสารเกี่ยวกับ แนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับ DRFI (๓) ประเมินความต้องการการอบรมให้ความรู้ จัดสัมมนาในระดับภูมิภาค และพัฒนา จัดทำกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับ DRFI สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน

๒.๔ ความร่วมมือด้านภาษี รัับทราบความคืบหน้าในการดำเนินการและความริเริ่มที่เกี่ยวข้อง กับความร่วมมือด้านภาษี ซึ่งรวมถึงการทำอนุสัญญาภาษีซ้อนและการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านภาษี การศึกษา ความเป็นไปได้ในการนำระบบรหัสประจำตัวผู้เสียภาษีโลก (Global Tax Identification Number: GTIN) มาใช้ และประเด็น Base Erosion and Profit Shifting (BEPS) เพื่อเป็นการประสานนโยบายด้านภาษี

๓. เรื่องอื่นๆ

๓.๑ การสัมมนานักลงทุนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน ฟิลิปปินส์ในฐานะเจ้าภาพ จัดงาน ASEAN Finance Ministers' Investors Seminar (AFMIS) ครั้งที่ ๑๐ รายงานให้ที่ประชุมทราบถึง ผลการจัด AFMIS ครั้งที่ ๑๐ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗ ณ เมืองมาคาตี ประเทศฟิลิปปินส์ ภายใต้หัวข้อ One

ASEAN: Sustaining the Growth Momentum โดยให้ความสำคัญใน ๔ ด้าน ได้แก่ การท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน พลังงาน และความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งมีนักลงทุนสนใจเข้าร่วมประมาณ ๒๕๐ คน สำหรับการจัดสัมมนาครั้งที่ ๑๑ ในปี ๒๕๕๘ นั้น ยังไม่มีประเทศใดเสนอตัวเป็นเจ้าภาพ อย่างไรก็ตาม อินโดนีเซียรับที่จะเป็นผู้จัดการสัมมนาในปี ๒๕๕๙

๓.๒ รูปแบบการจัดการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียนและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน ตามที่ที่ประชุม AFMM ครั้งที่ ๑๘ มีมติให้จัดการประชุมร่วมกันในทั้งในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส และในระดับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลาง โดยทั้ง ๒ ระดับ จะประชุมแยกกันระหว่างคณะของกระทรวงการคลังและธนาคารกลางในช่วงเช้า และประชุมร่วมกันในช่วงบ่าย ทั้งนี้ ที่ประชุม AFMM ครั้งที่ ๑๙ มีมติให้เปลี่ยนชื่อการประชุมร่วมระดับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลาง เป็น “การประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน (ASEAN Finance Ministers and Central Bank Governors’ Meeting: AFMGM)” ซึ่งการประชุมที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซียถือเป็นการประชุม AFMGM ครั้งแรก และในการประชุมครั้งหน้าจะถือเป็นการประชุม AFMM ครั้งที่ ๒๐ และ AFMGM ครั้งที่ ๒ โดยรูปแบบการประชุมดังกล่าวจะถือเป็นแนวทางในการจัดประชุมต่อไป

๓.๓ การประชุมครั้งต่อไป สปป. ลาว จะเป็นเจ้าภาพในการจัด การประชุม AFMM ครั้งที่ ๒๐ และ AFMGM ครั้งที่ ๒ ณ กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สำนักนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
พฤษภาคม ๒๕๕๘